

*საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და
ინფრასტრუქტურის სამინისტროს
საავტომობილო გზების დეპარტამენტი*

ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

*შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი
ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის გზა (შ 17)
სარებილიტაციო მონაკვეთი კმ44 -კმ46*

ნაწილი I: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები			
ქვეყანა	საქართველო		
პროექტის დასახელება	ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის გზის (შ 17) მონაკვეთი კმ 44 - კმ 46 რეაბილიტაცია		
პროექტის მასშტაბი და ღონისძიებები	<p>საგზაო ქსელის არსებული მდგომარეობის კომპლექსური საინჟინრო შეფასების და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის (sh17) საავტომობილო გზის კმ 44 - კმ46 გეოლოგიური და გეოდინამიკური პირობების კვლევის შედეგების საფუძველზე, განისაზღვრა შესაბამისი გზის სტაბილიზაციის ღონისძიებები.</p> <p>პროექტის ითვალისწინებს შემდეგი სასტაბილიზაციო ღონისძიებების განხორციელება:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. გზის სარეაბილიტაციო მონაკვეთზე (კმ44+440 - კმ44+510) ფერდოს ჩამოწმენდა ჩამონაშალი გრუნტისგან და არსებული H=2მ სიმაღლის გაბიონის კედლის 1,0მ-ით ამაღლება, სიგრძე - 70 მ; 2. გზის სარეაბილიტაციო მონაკვეთზე (კმ44+605 - კმ44+665) კოლუვიური ფერდოს ჩამოწმენდა და ქვაცვენის საწინააღმდეგო L=30მ, H=3მ გაბიონის კედლის მოწყობა (საერთო სიგრძით 40 მ) ანაკრები რკინაბეტონის კიუვეტის მოწყობით. <p>ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის გზის (შ17) კმ44-კმ46 უბანზე სასტაბილიზაციო ღონისძიებების საპროექტო გადაწყვეტილებას ატერნატივა არ აქვს ვინაიდან ფერდის ჩამოწმენდა ჩამონაშალი კლდოვანი გრუნტისგან, არსებული კედლის ამაღლება და ანალოგიური გაბიონის კედლით დაგრძელება გზის მოწყვლად მონაკვეთს წლების განმავლობაში დაიცავს ჩამონაშალი კლდოვანი გრუნტის სავალ ნაწილზე მოხვედრისაგან და უზრუნველყოფს მოძრაობის უსაფრთხოებას, რაც კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის და ზეგავლენის შერბილების ზომების შემადგენელი ნაწილია</p>		
ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები			
ინსტიტუციური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)	პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი აიმენ ოსმან ალი	უსაფრთხოების ზედამხედველობა დარეჯან კაპანაძე, გარემოს დაცვა სოფია გეორგიევა, სოციალური	
ინსტიტუციური ორგანიზება (მსესხებელი)	პროექტის მენეჯერი გიორგი წერეთელი გზების დეპარტამენტის კონსულტანტი	ზედამხედველი (განსასაზღვრია)	კონტრაქტორი (განსასაზღვრია)
ადგილმდებარეობის აღწერა			
ობიექტის სახელი	ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაური გზის (შ 17) მონაკვეთი კმ 44 - კმ 46		
ობიექტის ადგილმდებარეობის აღწერა	<p>საპროექტო გზის მონაკვეთი იწყება ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის საავტომობილო გზის (შ 17) კმ44-ზე და მთავრდება იმავე გზის კმ46-ზე. რელიეფურად გზის უბანი წარმოადგენს ნაქერალას ქედის საუღელტეხილო მონაკვეთს. უღელტეხილის სიმაღლითი ნიშნული 1220 მეტრია. უბნის ფარგლებში გზის საწყისი ნაწილი (უღელტეხილამდე), გადის ქედის სამხრეთ ფერდობზე, ხოლო მისი ბოლო ნაწილი განლაგებულია ჩრდილოეთ ფერდობზე. სამხრეთი ფერდობი მკვეთრად დახრილი და მეჩხერი ტყითაა დაფარული, ხოლო ჩრდილოეთი ფერდობის დახრილობა შედარებით ნაკლებია და მას ხშირი ტყე ფარავს. უბნის ფარგლებში გზის ვაკისი ფორმირებულია მარცხენა მხარეს შექმნილ ნახევრადჭრილში, რომლის ხელოვნური ფერდო, გარდა უშუალოდ უღელტეხილის მონაკვეთისა, კიდევ უფრო ციცაბოა. საპროექტო მოედანი განთავსებულია სახელმწიფოს კუთვნილ მთაგორიან რელიეფზე, რომელიც თავისუფალია ნებისმიერი სახის, კომერციული ან/და საცხოვრებელი დანიშნულების ნაგებობებისა და შენობებისგან.</p> <p>გეოდინამიკური პირობები და მათთან დაკავშირებული სასტაბილიზაციო ღონისძიებები: უბანზე გეოდინამიკურ მოვლენეთაგან აღსანიშნავია ქვაცვენები ზედა ციცაბო ფერდოდან ორ მონაკვეთში. მათ შორის პირველია კმ44+440-დან კმ44+510-მდე მონაკვეთი სიგრძით 70მ, სადაც ქვაცვენა მიმდინარეობს კლდოვანი, ნაპრალოვანი ქანებით აგებული ფერდობიდან. ქვაცენითი მოვლენის გამო მონაკვეთში ადრე აშენებული გაბიონის კედელი, რომლის უკანა სივცე ამჟამად</p>		

ამოვსებულია და ჩამონაცვნი ნამსხვრევი მასალა ზევიდან გადმოდის გაბიონის კედელზე. საჭიროა ამ კედლის სიმაღლის გაზრდა გაბიონისავე კედლით, რა შემთხვევაშიც გზა ამ მონაკვეთზე დაცული იქნება ქვაცვნიდან. მეორე კმ44+605-დან კმ44+665-მდე მონაკვეთის ციცაბო ფერდოა, რომელიც ძველი კოლუვიური ხვინჯა-ლორღოვანი და ლოდნარი გრუნტებითაა აგებული, სადაც მუდმივად ხდება საშიში ქვაცვნი გზის მხარეს. გამოსავალი აქაც დამცავი კედლის მშენებლობაა, სიგრძით 40მ-მდე. უბნის გარკვეულ მონაკვეთებში, კლდოვანი ქანების ციცაბო ფერდობებზე ასევე ქვაცვნი შეინიშნება. მათ შორის კმ45+600-დან კმ45+700-მდე ინტერვალში საჭიროა ფერდობის პერიოდული ჩამოწმენდა ჩამოვარდნასაშიში მორყეული ლოდებისაგან.

ვინ არის მიწის მფლობელი?
 (i) არსებული სამშენებლო დერეფანი არის ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის საკუთრება.
 (ii) სსიპ ტყის ეროვნული სააგენტოს სახელმწიფო ტყის ფონდი (1499 მ²).
 (iii) გზაზე სარეაბილიტაციო სამუშაოები არანაირ უარყოფით გავლენას არ მოახდენს კერძო საკუთრებაში არსებულ / გამოყენებულ მიწაზე, რადგან პროექტის და მისი მიმდებარე ტერიტორია არ არის დასახლებული.

ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგრაფიული და სოციო-ეკონომიკური გარემოს აღწერა
მდებარეობა: საპროექტო გზის მონაკვეთი იწყება შ17-ის კმ 44-დან და მთავრდება ამავე გზის კმ 46-ე კმ-ზე. საპროექტო არეალი მდებარეობს სახელმწიფო საკუთრებაში მდებარე მთიან რელიეფზე, რომელიც განაშენიანებული არ არის
კლიმატი: სამშენებლო-კლიმატური დარაიონების მიხედვით, სარეაბილიტაციო გზის მონაკვეთი ადგილმდებარეობა მიეკუთვნება II კლიმატური რაიონის „ბ“ ქვერაიონს, რომლის მახასიათებლებია: ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურა + 5.50C (11.20C), ზამთარში -3.10C (1.10C) და ზაფხულში 15.40C (20.60C). აბსოლუტური მინიმუმი -270C, ხოლო აბსოლუტური მაქსიმუმია + 400C. ნალექების მთლიანი რაოდენობაა 1,075 მმ წელიწადში.
ჰაერი: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო, ჰაერის ხარისხის პარამეტრები კარგია.
წყალი და ნიადაგი: ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს.
ფლორა: ტერიტორია გზის კმ 44 - კმ 46 მონაკვეთის გასწვრივ ეკუთვნოდა სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს სახელმწიფო ტყის ფონდს. მიწის საერთო ფართობი რომელიც საჭიროებდა სახელმწიფო ტყის ფონდიდან ამორიცხვასა და საავტომობილო გზების დეპარტამენტისთვის გადაცემას შეადგენს 1499 მ²-ს. აღნიშნულ ტერიტორიაზე წარმდენილი მცენარეული საფარი ძირითადად შედგება ქვემოთ ჩამოთვლილი სახეობებისგან:

სახეობა	ლათინური სახელწოდება	ხეების რაოდენობა
8სმ და მეტი დიამეტრის მერქნული რესურსის ტაქსაცია		
წიფელი	Fagus Orientalis	10
რცხილა	Carpinus Caucasica	11
ნეკერჩხალი	Acer Campestre	3
სულ		24
8სმ-ზე ნაკლები დიამეტრის მერქნული რესურსის ტაქსაცია		
ნეკერჩხალი	Acer Campestre	56
წიფელი	Fagus Orientalis	85
რცხილა	Carpinus Caucasica	44
ნაძვი		3
სულ		188
ჯამი		212

აღნიშნული სახეობები არ მიეკუთვნება საქართველოს წითელი ნუსხით დაცულ სახეობებს.
ფაუნა: საპროექტო გზის მონაკვეთი გადის დეგრადირებულ ტერიტორიაზე და შესაბამისად ფაუნა არ არის მდიდარი. ძირითადად ფაუნა წარმოდგენილია ისეთი სახეობებით, რომლებიც არ საჭიროებენ დაცვის სპეციალური ღონისძიებების გატარებას. მცირე საპროექტო არეალიდან გამომდინარე, პროექტით გათვალისწინებული გზის სამუშაოები ფაუნაზე მინიმალურ ზემოქმედებას მოხდენს.
ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოებით გამოწვეული ხმაურით ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის, ვინაიდან კმ 44 - კმ 46 გზის მონაკვეთი მდებარეობს დაუსახლებე მთაგორიან რელიეფზე.
სოციალური ზემოქმედება/იძულებით განსახლება: პროექტის განხორციელება არ მოითხოვს მიწის ნაკვეთების შესყიდვას. ასევე, არ არის მოსალოდნელი ზემოქმედება კერძო

	საკუთრებაზე/ლობებზე და მრავალწლიან ნარგავებზე, ვინაიდან არსებული გზის გასწვრივ დასახლებული პუნქტი წარმოდგენილი არ არის.	
მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრებით ინერტული მასალების, წყლის, ქვამასალის	ინფორმაცია პროექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე მასალების რესურსების შესახებ:	
	აღწერა	მდებარეობა
	მდინარის ინერტული მასალის (ქვიშა-ხრემის) კარიერი	სოფ. ჭრებალო, ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი
	ლოდები	სოფ. კურსები, ტყიბულის მუნიციპალიტეტი

კანონმდებლობა

საპროექტო ღონისძიებებთან დაკავშირებული ნაციონალური და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ნებართვები	<p>შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების აქტივების მართვის პროექტი (SRAMP) ხორციელდება მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების პოლიტიკის OP/BP 4.01 – გარემოზე ზემოქმედების შეფასება დებულებების შესაბამისად. აღნიშნული პოლიტიკის პრინციპების მიხედვით, მოცემულ ქვე-პროექტს მიენიჭა გარემოსდაცვითი "ბ" კატეგორია, რომელიც საჭიროებს ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის მომზადებას. ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის წინამდებარე გეგმა მომზადებულია OP/BP 4.01-ით განსაზღვრული პრინციპებისა და SRAMP-ის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის შესაბამისად.</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობა, გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ მოითხოვს დაგეგმილი საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას, დამტკიცებას ან ნებართვის/გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემას.</p> <p>თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით:</p> <ol style="list-style-type: none"> კონტრაქტორი კომპანია უნდა იყოს ლიცენზირებული; სამშენებლო მასალების შექმნა უნდა მოხდეს ლიცენზირებული მომწოდებლისგან; თუ კონტრაქტორი საკუთარი კარიერის გახსნას მოინდომებს, უნდა აიღოს შესაბამისი ლიცენზია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტოდან; თუ კონტრაქტორს სურს გახსნას ალსფალტის ან ცემენტის საკუთარი ქარხანა, მან უნდა მიიღოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელშიც მოცემული იქნება დაბინძურების კონცენტრაციის ზედა ზღვარი; სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს ადგილობრივ ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე, მყარი ნარჩენების მართვის კომპანასთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე ან ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ოფიციალურად, წერილობით შეთანხმებულ წინასწარ შერჩეულ ადგილზე; მიწის ნაკვეთი, რომელიც შედიოდა სახელმწიფო ტყის ფონდში, ამოირიცხა ფონდიდან და გადაეცემა გზების დეპარტამენტს. აღნიშნული პროცედურა დასრულებულია.
---	---

საჩივრების განხილვის მექანიზმი

საჩივრების განხილვის მექანიზმი ხელმისაწვდომი იქნება პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული პირებისათვის. აღნიშნული მექანიზმი საშუალებას მისცემს დაინტერესებულ პირებს დააფიქსირონ პროექტის განხორციელებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი უკმაყოფილება ან/და გასაჩივრონ გადაწყვეტილება, რომელსაც ისინი არ ეთანხმებიან.

საჯარო კონსულტაციების დროს, ასევე სამუშაოების დაწყებამდე დარიგებული ბროშურების მეშვეობით, პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ პირებს მიეწოდებათ ინფორმაცია ხელმისაწვდომი საჩივრების განხილვის მექანიზმის თაობაზე. ასევე, შესაბამისი ინფორმაცია განთავსდება პროექტის ზეგავლენის არეალში მოქცეული ყველა მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული შენობის ვესტიბიულში განთავსებულ საინფორმაციო დაფებზე. პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეულ პირებს მიეწოდებათ სრული ინფორმაცია თავიანთი უფლებებისა და სიტყვიერი თუ წერილობითი საჩივრების წარდგენის პროცედურების თაობაზე მშენებლობამდე, მშენებლობის და ექსპლუატაციის დროს. საჩივრების პრევენციის მიზნით თითოეული პრეტენზია დროულად და განსაკუთრებული ყურადღებით იქნება განხილული.

საჩივრების განხილვის კომისიის საკონტაქტო პირები:

გიორგი გაგოშიძე, ამბროლაურის მინიციპალიტეტის მერიის
სივრცული მოწყობისა და ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსი
მობ: 595445244; e-mail: gialo.ggg@gmail.com

ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელი რგოლის მიერ განსაზღვრული საკონტაქტო პირი თავს უყრის პროექტის ფარგლებში წამოჭრილ საჩივრებს და არეგისტრირებს მათ სპეციალურ ჟურნალში.

თუ საჩივარის გადაჭრა ვერ ხერხდება ადგილობრივ დონეზე ის გადაეცემა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს შემდგომი რეაგირებისათვის.

ნებისმიერი ინფორმაციისთვის ან რჩევისთვის, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ განსაზღვრული შემდეგი საკონტაქტო პირები:

1. მარიამ ზეგიაშვილი - სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი
მობ: 577 74 40 88; 555 400 205; ელ-ფოსტა: mbegiashvili2@gmail.com
2. მაია ვაშაკიძე - გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი
მობ: 593 32 30 77; ელ-ფოსტა: maya_vashakidze@yahoo.co.uk

საავტომობილო გზების დეპარტამენტი: ალ. ყაზბეგის 12, თბილისი, საქართველო

საჩივრების განხილვის კომისია დაფუძნებულია საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის უფროსის ბრძანებით, როგორც მუდმივი ფუნქციონალური სტრუქტურა, ყველა დეპარტამენტის თანამშრომლის ჩართულობით. ის მოიცავს ხელმძღვანელ რგოლს, გარემოსა და სოციალურ სასაკითხთა სამსახურს, იურიდიულ სამსახურს, საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტსა და სხვა შესაბამის სამსახურებს (IA-ს კონკრეტული სტრუქტურის მიხედვით).

იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება ვერ დააკმაყოფილებს პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მომჩივან პირებს, მათ შეუძლიათ, სკითხის შემდგომი განხილვის მიზნით, მიმართონ ადგილობრივ სასამართლოს.

საჯარო კონსულტაციები

**განსაზღვრეთ
სად და როდის
ჩატარდება
საჯარო
კონსულტაციები**

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების აქტივების მართვის პროექტისთვის მოზადებულია და მსოფლიო ბანკთან შეთანხმებული ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტი განთავსებულ იქნა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და 2015 წლის 14 ივლისს გაიმართა ჩარჩო დოკუმენტთან დაკავშირებული საკონსულტაციო შეხვედრა დაინტერესებულ მხარეებთან.

წინამდებარე ESMP-ის საბოლოო ვერსია აიტვირთა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ გვერდზე 2020 წლის 20 ივლისს, ხოლო ნაბეჭდი დოკუმენტი გადაეცა ამბროლაურის მუნიციპალიტეტს. 2020 წლის 26 აგვისტოს, ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში, გაიმართა საჯარო განხილვა წინამდებარე დოკუმენტის. მოქმედი რეგულაციების შესაბამისად, რომლებიც მიზნად ისახავდა საქართველოს მთავრობის მიერ დაწესებული COVID-19 ინფექციის გავრცელებას და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის რეკომენდაციას კონსულტაციის დროს, შეინიშნებოდა სოციალური დისტანცირება შეხვედრების სივრცეში.

საჯარო განხილვის ოქმები თან დაერთო წინამდებარე დოკუმენტს

დანართები

- დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა;
- დანართი 2: ESMP-ის განხილვის მიზნით ჩატარებული საჯარო კონსულტაციის ოქმი
- დანართი 3: ხელშეკრულება ნარჩენების გატანის შესახებ (წარმოადგენს კონტრაქტორი)
- დანართი 4: სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია (საჭიროებისამებრ, წარმოადგენს კონტრაქტორი)
- დანართი 5: თანხმობა ასფალტის ქარხნის ექსპლუატაციაზე (საჭიროებისამებრ, წარმოადგენს კონტრაქტორი)
- დანართი 6: სხვა, საჭიროებისამებრ.

ნაწილი II: უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სკრინინგი უსაფრთხოების პოლიტიკის ასამოქმედებლად			
	სამუშაოები/საკითხი	სტატუსი	გამშვები მექანიზმი
მოიცავს თუ არა ობიექტზე მიმდინარე სამუშაოები შემდეგიდან რომელიმე ქმედებას?	1. გზის რეაბილიტაცია	[X] დიახ [] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ა“
	2. ახალი მცირემაშტაბიანი საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა	[] დიახ [X] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ა“
	3. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	[X] დიახ [] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ბ“
	4. ისტორიული ნაგებობა(ები) და ოლქები	[] დიახ [X] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „გ“
	5. მიწის შესყიდვა ¹	[] დიახ [X] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „დ“
	6. სახიფათო ან დოქსიკური მასალები ²	[] დიახ [X] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ე“
	7. ზეგავლენა ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	[X] დიახ [] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ვ“
	8. აუფეთქებელი ჭურვების არსებობის რისკი	[] დიახ [X] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ზ“
	9. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	[X] დიახ [] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „თ“
	10. ზემოქმედება კერძო საკუთრებაზე და გამოყენება	[] დიახ [X] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ი“
	11. სოციალური რისკები	[X] დიახ [] არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „კ“

¹ მიწების შესყიდვა მოიცავს ხალხის ადგილმონაცვლეობას, ცხოვრების წესის შეცვლას, ეს ეხება იმ მიწას რომლის შესყიდვა/გადაცემა მოხდა და გავლენა აქვს იმ პირებზე, ვინც ცხოვრობს და/ან უკანონოდ იმყოფება და/ან ეწევა ბიზნეს საქმიანობას (ჯიხურები) იმ მიწაზე, რომლის შეძენაც მოხდა.

² ტოქსიკური/სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ასბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე გამხსნელი ნივთიერებები, ტყვიის შემცველი საღებავების მოცილება და სხვა.

ნაწილი III: შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
0. ზოგადი პირობები	შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება	<p>(ა) ადგილობრივი მშენებლობის და გარემოს დაცვის ინსპექციის და ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები ინფორმირებული უნდა იყვნენ მოსალოდნელი სამუშაოების შესახებ.</p> <p>(ბ) საზოგადოებას ინფორმაცია მიეწოდება სამუშაოების შესახებ მედიის საშუალებით და/ან საჯაროდ ხელმისაწვდომ ობიექტებზე (მათ შორის სამშენებლო მოედანი) სათანადო შეტყობინების გაგზავნის გზით.</p> <p>(გ) გზის მშენებლობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა იურიდიული ნებართვა უნდა იქნას მოპოვებული.</p> <p>(დ) მუშათა პირადი უსაფრთხოების აღჭურვა პერსონალური დამცავი საშუალებებით, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სტანდარტებს (ყოველთვის უნდა ატარონ ჩაფხუტები, ნიღბები და უსაფრთხოების სათვალე, დამცავი ფეხსაცმელები). კონტრაქტორი ფორმალურად უნდა იყოს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხოდ და დისციპლინირებულად, რათა შემცირდეს ზემოქმედება ახლომდებარე მოსახლეობაზე და გარემოზე.</p> <p>(ე) სამშენებლო მოედანზე თვალსაჩინო ადგილებში უნდა განთავსდეს გამაფრთხილებელი და შემახსენებელი ნიშნები გარემოს დაცვის, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ქცევის ნორმების შესახებ.</p> <p>(ვ) თვალსაჩინო ადგილას უნდა განთავსდეს საკონტაქტო ინფორმაცია, რათა ადგილობრივი თემის წარმომადგენლებს და პროექტის გავლენის ქვეშ მყოფ ადამიანებს საშუალება ჰქონდეს კითხვების დასმის და საჩივრის გამოთქმის.</p>
ა. ძირითადი სარეაბილიტაციო და/ან სამშენებლო ღონისძიებები	ჰაერის ხარისხი	<p>(ა) მიწის სამუშაოების და მასალების დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს უნდა იქნას მიღებული შესაბამისი ზომები, რათა თავიდან იქნას აცილებლი ზედმეტი მტვრის წარმოქმნა (როგორც არის, მასალების ჩამოგდება მაღალი სიმალიდან დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს).</p> <p>(ბ) ნაწარგები, ამოღებული მიწა და აგრეგატები უნდა განთავსდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და პერიოდულად მორწყვას, რათა შემცირდეს მტვრის წარმოშობა.</p> <p>(გ) პნევმატური ბურღვის ან საფარის მტვრევის და გზის საფუძვლების დაშლის სამუშაოების დროს წარმოქმნილი მტვერი უნდა შემცირდეს მორწყვის საშუალებით და/ან ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს მტვრის შემაკავებელი მოწყობილობები.</p> <p>(დ) მიმდებარე ტერიტორიაზე (ტროტუარი, გზა) არ უნდა იყოს სამშენებლო ნარჩენები და მიწა, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მტვრის წარმოქმნა.</p> <p>(ე) სამშენებლო ნარჩენების/ნაგვის ღიად დაწვა არ დაიშვება სამშენებლო მოედანზე.</p> <p>(ვ) მანქანა-დანადგარები შესაბამისობაში უნდა იყოს ემისიების წარმოშობის რეგულაციებთან, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მათი სათანადო ტექნიკური რემონტი და მოედანი თავისუფალი უნდა იყოს ზედმეტი არასაჭიროდ მდგომი სამშენებლო მექანიზმებისგან.</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	ხმაური	<p>(ა) დღის საათებში სამშენებლო ხმაურის შეზღუდვა.</p> <p>(ბ) სკოლების და საავადმყოფოების შემოგარენში დამატებით განხორციელდეს ხმაურის მართვა.</p> <p>(გ) გენერატორების, ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის თავსახურები მუშაობის პერიოდში დაკეტილი უნდა იყოს და დანადგარები უნდა განთავსდეს დასახლებული პუნქტებიდან რაც შეიძლება შორს.</p>
	წყლის ხარისხი	<p>(ა) ობიექტზე უნდა გატარდეს ეროზიისა და სედიმენტების კონტროლის შესაბამისი ღონისძიებები, როგორცაა მაგალითად: თივის ზვინები და/ან შლამსაჭერი, რათა თავიდან იქნეს აუცილებელი ნალექის სამშენებლო მოედნიდან გამოტანა, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი საკანალიზაციო სისტემების, ახლომდებარე ღელეების და მდინარეების დაზიანება.</p>
	ნარჩენების მართვა	<p>(ა) წინასწარ შეირჩეს და მოპოვებული იქნას ფორმალური ნებართვა/შეთანხმება ნარჩენების მოგროვებისთვის და გადასაყრელად და ნარჩენების მოსაგროვებელი და გადასაყრელი ადგილები განსაზღვრული უნდა იყოს ყველა ტიპის ნარჩენისთვის, რომელიც წარმოიშვება მიწის სამუშაოების, დემონტაჟისა და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად.</p> <p>(ბ) მშენებლობის და დემონტაჟის შედეგად დარჩენილი მინერალური ნაგავი/ნარჩენები უნდა განცალკევდეს საერთო, ორგანული, თხევადი და ქიმიური ნარჩენებისგან და ადგილზე დახარისხდეს და შეიქმნას შესაბამისი შემნახველი კონტეინერები.</p> <p>(გ) ყველა ტიპის ნარჩენი უნდა იქნას გატანილი არსებულ ფორმალურად შეთანხმებულ და მკაცრად კონკრეტულად განსაზღვრულ ადგილზე.</p> <p>(დ) შეძლებისდაგვარად გადამუშავდეს ან ხელმოკრედ გამოყენებულ იქნას არატოქსიური მასალები.</p>
ბ. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	წყლის ხარისხი	<p>(ა) ადგილი არ უნდა ჰქონდეს გრუნტის წყლების არაკონტროლირებად მოპოვებას, არც ტექნიკური წყლების, ცემენტის ხსნარის ან სხვა დაზიანებული წყლების არაკონტროლირებად დაცლას მიწაზე ან ზოგადად ბუნებრივ გარემოში; სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს წყლის მოპოვების და დაცლის ყველა საჭირო ლიცენზია და ნებართვა.</p> <p>(ბ) მოეწყოს და განხორციელდეს სათანადო სანიაღვრე წყლების სისტემა, ისე რომ შლამით არ ამოქოლოს, დააზიანდოს ან დაბლოკოს ან სხვაგვარად უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ბუნებრივ ნაკადულებზე/ღელეებზე, მდინარეებზე, წყალსადგებზე და ტბებზე.</p> <p>(გ) გაეცნოს და დაცული იქნას პროცედურები რათა თავიდან იქნას აცილებული საწვავის, საპოხი მასალების და ტოქსიური და მავნე ნივთიერებების შემთხვევითი დაღვრა.</p> <p>(დ) სამშენებლო მანქანები და დანადგარები გაირეცხოს მხოლოდ სპეციალურად განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც წყლის გადინება არ დააზიანებებს ბუნებრივი წყლის ზედაპირს.</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
გ. ისტორიული ძეგლი(ები)	კულტურული მემკვიდრეობა	<p>(ა) იმ შემთხვევაში თუ ძმებლობა ხორციელდება ისტორიული ნაგებობების სიანლოვეს, ან ისტორიულ უბანში, უნდა მოხდეს შეტყობინება და ადგილობრივი სახელისუფლებო ორგანოებიდან თანხმობის/ნებართვების აღება. ყველა სახის სამშენებლო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს და განხორციელდეს ადგილობრივი და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.</p> <p>(ბ) ექსკავაციის ან მშენებლობის დროს უძველესი ხანის კულტურული ნაშთების ან სხვა შესაძლო არქეოლოგიური ნივთების აღმოჩენის შემთხვევაში, აუცილებელია ამ ფაქტის დაფიქსირება და რეგისტრირება, პასუხისმგებელი ოფიციალური უწყებების საქმის კურსში ჩაყენება და სამუშაოების შეჩერება ან შეცვლა წარმოშობილი გარემოების გათვალისწინებით.</p>
დ. მიწების შესყიდვა	განსახლების სამოქმედო	ა) თუ სამუშაოების განხორციელებისთვის საჭირო გახდა ნაკვეთზე შესვლა, არ შეხვიდეთ აღნიშნულ ნაკვეთზე სანამ არ მიიღებთ დამკვეთისგან ფორმალურ შეტყობინებას განსახლების და კომპენსაციის გადახდის დასრულებზე. სამუშაოები დაშვებულია
	გეგმა/ჩარჩო დოკუმენტი	ა) მსობლიო ბანკის და დამკვეთის მიერ განსახლების დასრულების ანგარიშის დამტკიცების შემდგომ. ბ) არასათანადო ან არასრული განსახლების კომპენსაციის შესახებ საზოგადოებრივი საჩივრების წარმოშობის შემთხვევაში, უნდა შეჩერდეს ყველა აქტივობა, საჩივრები შევიდეს ჩანაწერების ჟურნალში და დაუყოვნებლივ ეცნობოს დამკვეთს. დამკვეთის ფორმალური შეტყობინების მიღებამდე არ აღდგეს სამუშაოები.
ე. ტოქსიკური მასალები	ასბესტის მართვა	<p>(ა) სამშენებლო მოედანზე ასბესტის არსებობის შემთხვევაში, იგი მკაფიოდ უნდა მოინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა.</p> <p>(ბ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, ასბესტი სათანადო ნორმების დაცვით უნდა განთავსდეს კონტეინერებში და დაილუქოს მავნე ზეგავლენის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით.</p> <p>(გ) გატანამდე (თუ გატანა აუცილებელია) ასბესტი უნდა დამუშავდეს დამატენიანებელი ნივთიერებით, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს ჰაერში ასბესტის მტვრის ნაწილაკების მოხვედრა.</p> <p>(დ) ასბესტის მართვა და გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი და პროფესიონალი სპეციალისტების მიერ.</p> <p>(ე) ასბესტის დროებით შენახვის შემთხვევაში, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში და სათანადოდ მოინიშნოს. მიღებული იქნება უსაფრთხოების ზომები ობიექტიდან ასბესტის უნებართვოდ გატანის წინააღმდეგ.</p> <p>(ვ) არ შეიძლება ერთხელ გატანილი ასბესტის ხელმოკრედ გამოყენება</p>
	ტოქსიკური / სახიფათო ნარჩენების მართვა	<p>(ა) სამშენებლო უბანზე სახიფათო და ტოქსიკური ნივთიერებების დროებითი შენახვა უნდა მოხდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება ინფორმაცია შემადგენლობის, თვისებებისა და გამოყენების შესახებ.</p> <p>(ბ) სახიფათო ნივთიერებების შემცველი კონტეინერები დაღვრის თავიდან აცილების მიზნით უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში.</p> <p>(გ) ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური ლიცენზირებული გადაამტანების მიერ. ნარჩენები უნდა განთავსდეს ლიცენზირებულ ადგილას.</p> <p>(დ) არ მოხდება ტოქსიკური შემადგენლობის მქონე საღებავების ან გამხსნელების და ტყვიის შემცველი საღებავების გამოყენება.</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
ვ. ტყეებზე, ჭაობიან და/ ან დაცულ ტერიტორიებზე ზეგავლენა	ეკოსისტემის დაცვა	<p>(ა) დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე</p> <p>(ბ) ხეების ჭრა უნდა დაყვანნილი უნდა იქნას მინიმუმამდე, მისასვლელი გზების მიმართულების რეგულირების საშუალებით, ასევე მცირე გაბარიტიანი ტექნიკისა და მუშა-ხელის გამოყენებით ინდივიდუალური ლოკაციებისთვის.</p> <p>(გ) თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს ჟურნალში.</p>
ზ. აუფეთქებელი საბრძოლო მასალების არსებობის რისკი (UXO)	ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები	(ა) ექსკავაციის სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ სამშენებლო უბანი შესაბამისი ორგანოების მიერ შემოწმებული და გასუფთავებულია ასაფეთქებელი მოწყობილობებისგან
ი. ზემოქმედება მიწის საკუთრებაზე და გამოყენებაზე	მიწაზე ხელმისაწვდომობის შეზღუდვა /დაკარგვა	<p>ა) ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე/აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;</p> <p>ბ) გზის სამუშაოების დაგეგმვა ისე, რომ შენარჩუნებულ იქნას ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე და აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობა, რაც შეილება მიღწეულ იქნას გზებზე ჩასატარებელი სამუშაოებისა და შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელებისა ადგილობრივ მოსახლეობის წარმომადგენლებთან მუდმივი კოორდინაციით</p>
	დროებითი ზემოქმედება კერძო საკუთრებაში არსებულ აქტივებზე	<p>ა) კერძო საკუთრების გადაფარვის ან შემთხვევით დაზიანების თავიდან აცილება (კედლებთან და ღობეებთან ახლოს, მცირე გაბარიტიანი ტექნიკის გამოყენებით ან სამშაოების ხელით ჩატარების გზით, სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დასაწყობებით ერთო საკუთრებაში არსებული ტერიტორიებიდან მოშორებით და ა.შ.);</p> <p>ბ) კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში, მოხდეს მისი სწრაფად აღდგენა თავდაპირველ ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია კერძო საკუთრებაზე დროებითი ზემოქმედება, მოხდეს მესაკუთრეთა წინასწარი ინფორმირება და მიეცეთ დაზიანებული ქონების აღდგენის გარანტია, წინასწარ მოხდეს კერძო მესაკუთრეებისგან წერილობითი თანხმობების მოპოვება, მათ საკუთრების ხელყოფისა და დაზიანების პირვანდელ ან უკეთესმდგომარეობამდე დაუყოვნებლივ აღდგენის თაობაზე;</p> <p>დ) იმ შემთხვევაში, თუ სამუშაოების მიმდინარეობისას წარმოიქმნება მიწის ჩამორთმევის მოულოდნელი საჭიროება, დაუშვებელია ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთზე შესვლა, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ განსახლების სამოქმედო გეგმის მომზადებამდე და მის სრულ განხორციელებამდე.</p>
	შემოსავლების ან აქტივების დაკარგვა არასანქცირებული ჩარევის შედეგად,	<p>ა) თავიდან იქნას აცილებული, სამშენებლო დერეფნის გარეთ არსებულ ტერიტორიაზე არასანქცირებული ჩარევა;</p> <p>ბ) თუ ასეთი ზემოქმედება დადგება, სამშენებლო კომპანიის მუშების დაუდევრობით, უნდა მოხდეს შემთხვევის / საჩივრის დაფიქსირება, შეფასდეს ზარალი და გაიმართოს მოლაპარაკება დაზარალებულ მესაკუთრესთან ARAP- ში (შემოკლებული</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	ტერიტორიის დაკავება სამშენებლო დერეფნის გარეთ	<p>განსახლების სამოქმედო გეგმა) აღწერილი პრინციპებსა და შეფასების მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით და უზრუნველყოს სამართლიანი ფულადი კომპენსაცია სამშენებლო კომპანიის კუთვნილი ბიუჯეტიდან;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში გადაწვეტილების მიღება ვერ ხერხდება მოლაპარაკების გზით, გამოყენებულ იქნას GRM-ის (საჩივრების განხილვისა და გადაჭრის მექანიზმი) პროცედურები.</p>
კ. სოციალური ზეგავლენა	საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯმენტი	<p>ა) კონტრაქტორის მხრიდან გამოიყოს პასუხისმგებელი პირი ვინც ადგილობრივი მოსახლეობისგან მიიღებს თხოვნებს/საჩივრებს;</p> <p>ბ) გაუწევს კონსულტაციებს ადგილობრივ თემებს დასაქმებული პერსონალისა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტის იდენტიფიცირებასა და მათი მართვის შესახებ;</p> <p>გ) ადგილობრივი თემების ცნობიერების ამაღლება სექსუალური გზით გადამდებ დაავადებების შესახებ, რომლებიც შესაძლებელია გავრცელდეს ჩასულ პერსონალსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის;</p> <p>დ) საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს მოსახლეობის ინფორმირება მშენებლობის და სამუშაო გრაფიკების მომსახურების შეწყვეტის, საგზაო მოძრაობის მიმართულებების და დროებითი ავტობუსის მარშრუტების, დანერგვითი სამუშაოების შესახებ;</p> <p>ე) საამშენებლო სამუშაოები შეზღუდულ იქნეს დამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, დაგეგმილი ღირებულების სამუშაოების შესახებ მოხდეს საზოგადოების ინფორმირება, რათა მათ მიიღონ შესაბამისი ზომები;</p> <p>ვ) ადგილობრივი მოსახლეობის გაფრთხილება მოხდეს, მინიმუმ ხუთი დღით ადრე შეფერხების შესახებ (წყლის, ელექტროენერჯის, ტელეფონის, ავტობუსის მარშრუტების ჩათვლით), გასცენ შესაბამისი რეკომენდაციები ინფორმაციის, სამუშაო ადგილზე, ავტობუსის გაჩერებაზე, ზეგავლენის ქვეშ მოხვედრილ სახლებზე/ბიზნეს ობიექტებზე განთავსებით; დამსაქმებლის მიერ დადგენილი ვადების უზრუნველყოფა გამოვლენილი საჩივრების განხილვის მექანიზმის მეშვეობით, კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში;</p>
	მუშახელის მენეჯმენტი	<p>ა) თემიდან რაც შეიძლება მოშორებით განლაგდეს სამუშაო ბანაკები.</p> <p>ბ) მეზობელ თემებთან კონსულტაციების საფუძველზე განალაგებს და ექსპლუატაციას გაუწევს მუშაკთა ბანაკებს.</p> <p>გ) კონტრაქტორი დაასაქმებს ადგილობრივი თემების არაკვალიფიციურ ან ნახევრად კვალიფიციურ მაცხოვრებლებს, განახორციელებს მათ გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას რათა გაზარდოს ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობა.</p> <p>დ) კონტრაქტორი ობიექტს უზრუნველყოფს ჰიგიენური ნორმების დაცვით მოწყობილ ბანაკებით (ბანაკები უზრუნველყოფილი იქნება საპირფარეშოებითა და სამრეცხაო ადგილებით, ცხელი და ცივი წყლით, საპნით და ხელის გასამშრალელები მოწყობილობით), ნებისმიერ ბანაკის მშენებლობა უნდა მოხდეს გარემოს დაცვითი ნორმების დაცვით.</p> <p>ე) კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლების და ადგილობრივ მოსახლეობასთან ინტეგრირებას, საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული ქცევის კოდექსის გათვალისწინებით;</p> <p>ვ) დაუყოვნებლივ აცნობოს დამსაქმებელს ნებისმიერი ინციდენტის / უბედური შემთხვევის შესახებ, რომელიც უკავშირდება მიმდინარე სამუშაოებს და ზიანს აყენებს ადამიანის ჯანმრთელობას ან / და ბუნებრივ გარემოს.</p>

ნაწილი IV: მონიტორინგის გეგმა

მშენებლობის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო მასალების მომარაგება	სამშენებლო მასალების შექმნა ოფიციალური არხებით რეგისტრირებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლების ოფისში ან საწყობე ბაზაზე, და კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება.	მასალებით მომარაგებისთვის ხელშეკრულებების გაფორმებისას	მშენებლობის ტექნიკური ხარისხის უზრუნველყოფა ადამიანების ჯანმრთელობის და გარემოს დაცვა	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სგდ)
სამუშაოები ტყით დაფარულ ტერიტორიებზე	დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიებზე სამუშაოების ჩატარება სათანადო პროცედურის დასრულებამდე. სამშენებლო ტექნიკა ან სხვა საქმიანობა არ იწვევს ხეებისა და მცენარების დაზიანებას, გარდა იმ შემთხვევისა თუ მსგავსი ქმედებები განპირობებული არ არის ფერდობების დასუფთავების საჭიროებიდან გამომდინარე. თითოეული ხე უნდა მოინიშნოს და აღიწეროს მოჭრის შემდეგ.	სამშენებლო მოედნის ტყით დაფარული ტერიტორიები მშენებელი კონტრაქტორის ოფისში	დოკუმენტების შემოწმება. ვიზუალური შემოწმება.	სამუშაოების დაწყებამდე და ტყით დაფარულ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელების დროს	ეროვნულ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა; ტყიან ტერიტორიებზე ზემოქმედების შემცირება; ხეების მოჭრის დროს წარმოებული ჟურნალების მიწოდება	(სგდ) საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ტყის ეროვნული სააგენტოს სახელმწიფო ტყის ფონდი

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება	სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა; მარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით; ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით.	საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები	სამშენებლო მანქანა-დანადგარების მოძრაობის მარშრუტების ინსპექტირება	წინასწარ განუცხადებელი შემოწმება სამუშაო საათებში	ემისიის შედეგად ნიადაგის და ჰაერის დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად; ხმაურითა და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხების თავიდან ასაცილებლად. საავტომობილო მოძრაობის შეფერხების შემცირება.	სგდ საკატრულო პოლიცია
სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე	სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა: – გამონაბოლქვის სიჭარბე; – საწვავ-საპოხის ჟონვა; – სამუშაო საათების დაცულობა; – ნარგავების დაზიანება თუ ის არ არის განკუთვნილი გზის მშენებლობისთვის.	სამშენებლო ობიექტი	სამუშაოების ინსპექტირება	სამუშაო და არასამუშაო საათებში	ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცირება; მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შემცირება	სგდ
სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება	ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას; ტექნიკის გამართვა საწვავ-საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწყობილ საგანგებო პუნქტში;	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	სამუშაოების ინსპექტირება	ტექნიკის ოპერირების სრულ პერიოდში	ტექნიკის მომსახურებისაგან ნიადაგისა და წყლის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების თავიდან არიდება; აალებადი ნივთიერებებისგან	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	<p>ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა:</p> <ul style="list-style-type: none"> - მყარი გაუმტარი იატაკი ან ადსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი საკმაო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო - საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები - სალექტრები მანქანების სამრეცხაოსთან 				ხანძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი დროული ლოკალიზების უზრუნველსაყოფად მზადყოფნა და მოსალოდნელი ზარალის შემცირება.	
ინერტული მასალების მოპოვება	<p>ინერტული მასალების შექმნა არსებული მომპოვებლებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს;</p> <p>მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის უკუჩაყრა და ლადშაფტთან ჰარმონიზაცია;</p> <p>ქვიშა-ღორღის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ხრეშის მიწაყრილების მოწყობა წყლის ნაკადისა და თხრილს შორის და წყლის ნაკადში სამშენებლო ტექნიკის შეუყვანლად;</p> <p>კარიერებზე გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება.</p>	ინერტული მასალის კარიერები	საბუთების შემოწმება სამუშაოების ინსპექტირება	მასალათა მოპოვების პერიოდი	ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შემცირება; მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის ეკოსისტემებზე ზემოქმედების შემცირება; პირუტყვისა და მოსახლეობის დაცვა დაზიანებისგან.	სდგ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო

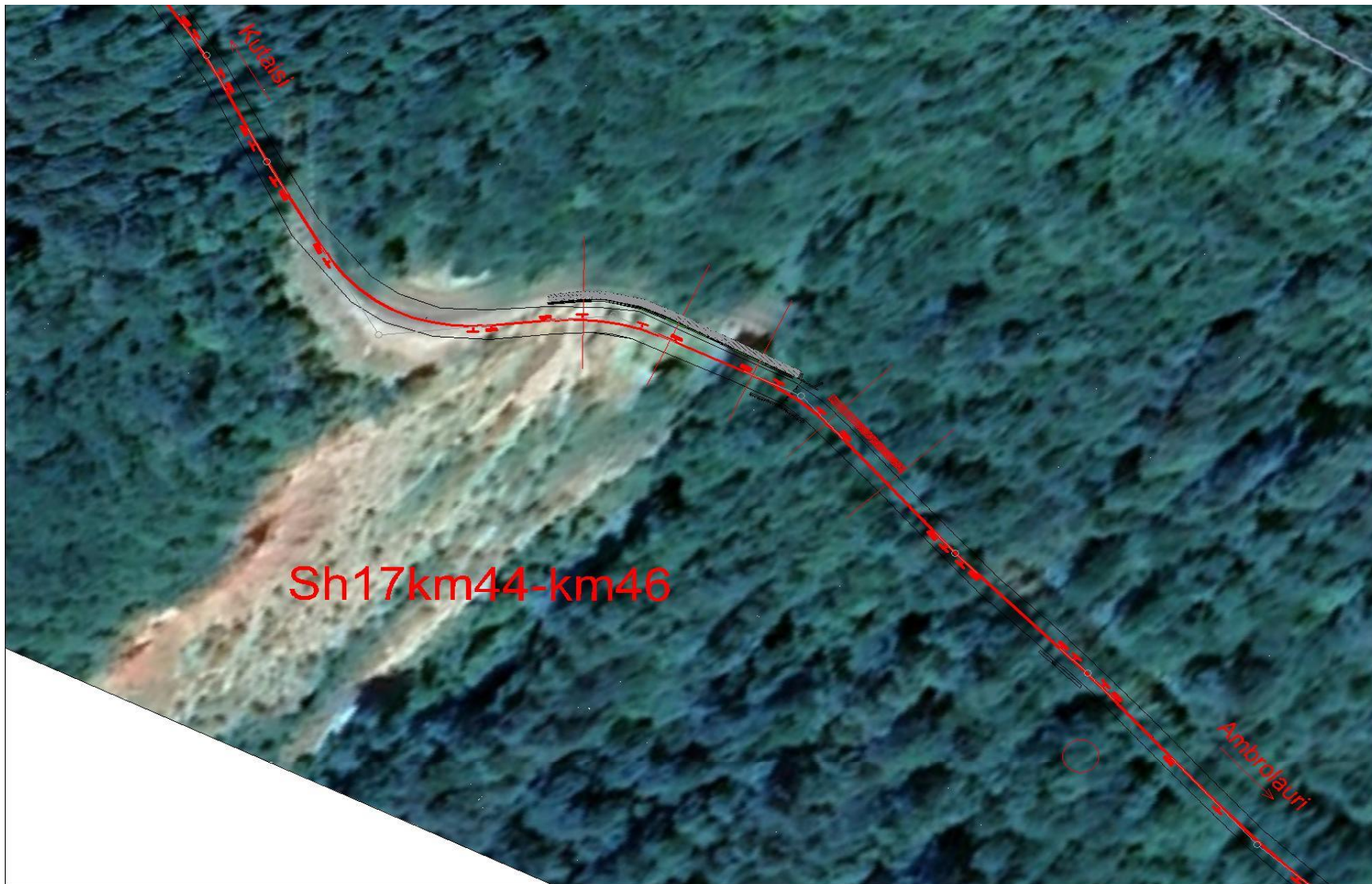
საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი დასაწყობება ამ მიზნით გამოყოფილ ადგილებში; ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში; სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი გაუვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის	სამშენებლო ობიექტი; ნაგავსაყრელი; ნარჩენების განთავსებისთვის გამოყოფილი ადგილები.	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	სამშენებლო ობიექტის და ახლო ტერიტორიის მყარი ნარჩენებისგან დაბინძურების პრევენცია	სგდ
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსება (არსებობის შემთხვევაში); შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ
თხევადი ნარჩენის წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე (არსებობის შემთხვევაში) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტუალეტის მოწყობა; სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა; საყოფაცხოვრებო მიზნებისთვის და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა.	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში გახშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში	სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საქმიანობის გამწვანების აღსაკვეთად; ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.	სგდ

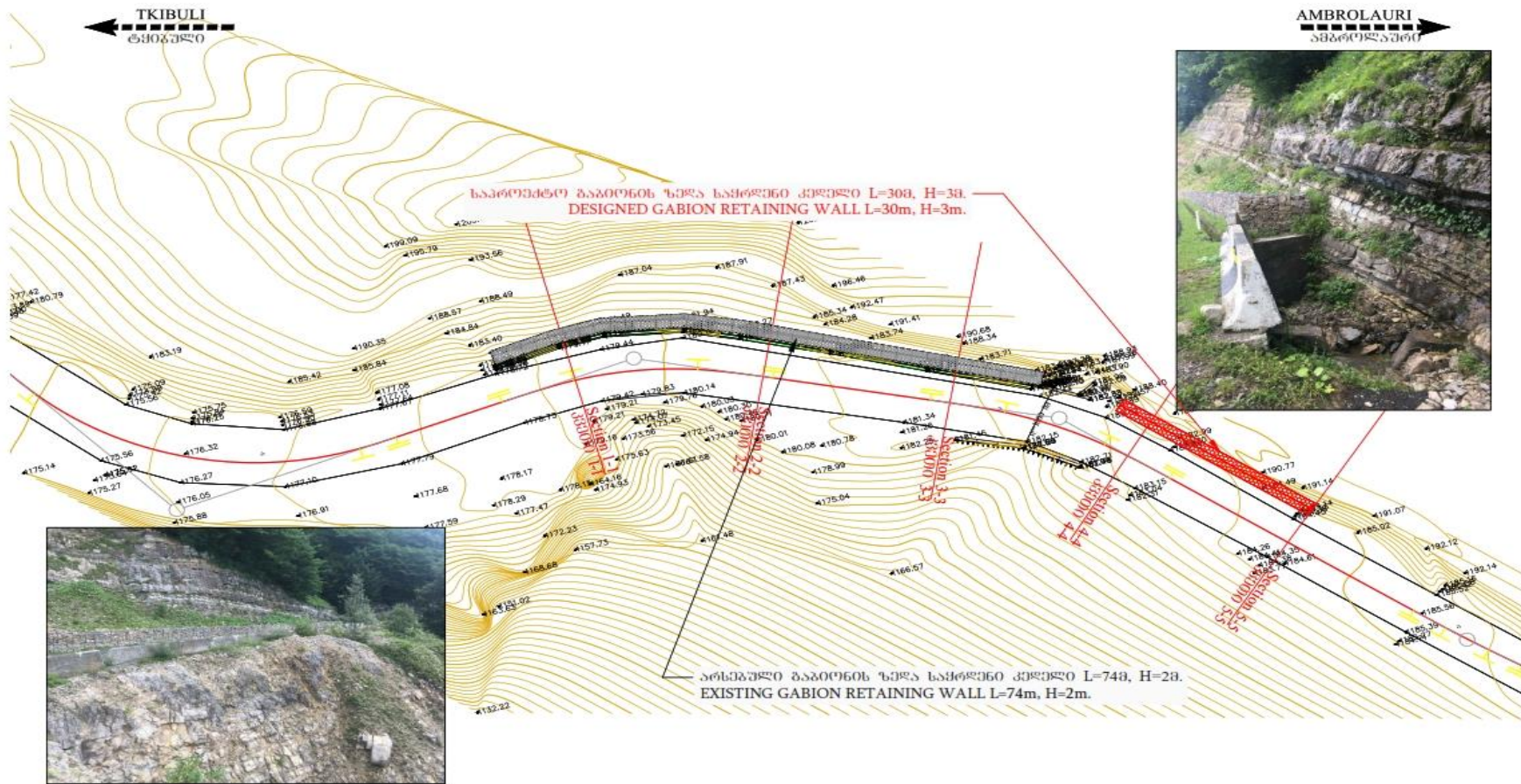
საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება	<p>მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მოპოვება და მისი პირობების განუხრელი დაცვა;</p> <p>ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით; ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექრი გუბურის მოწყობა.</p>	ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ტერიტორია	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	ქარხნის სამოტაჟო სამუშაოებამდე და მისი ოპერირების სრულ პერიოდში	<p>სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესამცირებლად;</p> <p>ატმოსფერული ჰაერისა და ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.</p>	<p>სგდ</p> <p>გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>
დასაქმებულთა შრომის უსაფრთხოება	<p>მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პერსონალური დამცავი აღჭურვილობით და მათი გამოყენების მითითებით;</p> <p>სამშენებლო დანადგარების და ტექნიკის ექსპლუატაციის წესების შესაბამისობა</p> <p>მშენებელი კონტრაქტორის პერსონალისთვის ქმედითუნარიანი საჩივრების გადაჭრის მექანიზმის (GRM) არსებობა და გამოყენება</p> <p>სამშენებლო მოედნებსა და ბანაკებში სათანადო სანიტარული პირობების დაცვა, მათ შორის განცალკევებული საპირფარეშოების უზრუნველყოფა, დასაქმებული ქალებისა და კაცებისთვის.</p>	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	ავარიების აღბათობის შემცირება	სგდ

ექსპლუატაციის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატომ (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
გზის სავალი ნაწილისა და მისი გვერდულების მომსახურება	მგზავრებისა და მძღოლების მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა.	გზის მიმდებარე ტერიტორია და არხები	ინსპექტირება	კვარტალურად	დაბინძურებისაგან ბუნებრივი გარემოს დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	სგდ
გაბიონებისა და სადრენაჟო არხების მოვლა-პატრონობა	არხებისა და გაბიონების რეგულარული გასუფთავება დანალექისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	რეაბილიტირებული გზის მონაკვეთის გასწვრივ	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლისგან დაზიანების თავიდან ასაცილებლად	სგდ
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებული ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთების ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებელყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევებისას, საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ საპატრულო პოლიცია

დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა
ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის გზის (შ 17) მონაკვეთი კმ44-კმ46 რეაბილიტაცია

დანართი 2: საჯარო განხილვის ოქმი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

(შ 16) ქუთაისი-ალპანა-მამისონის უღელტეხილის გზის მონაკვეთების
კმ 101.5 - კმ105, კმ94 - კმ95, კმ 86 - კმ86.7, კმ78.5 - კმ82,

(შ 17) ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის გზის მონაკვეთების კმ 49 - კმ
50.3, კმ 44 - კმ46, კმ61.9 - კმ62.2, კმ 60.3 - კმ 61.5

რეაბილიტაციის ბუნებრივ და სოციალურ გარემოს მართვის გეგმის
საჯარო განხილვის

ოქმი

26.08.2020

ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი

სხდომის თავმჯდომარე – გია სოფაძე, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოსა და
სოციალური საკითხების სამსახურის უფროსის მოადგილე

მომხსენებელი – გია სოფაძე

სხდომას ესწრებოდნენ: იხ. დანართი 1

საჯარო განხილვის მიზანი იყო დადგენილი სამუშაოთა უშუალო ზემოქმედების არეალში მოქცეული ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება ამ სამუშაოთა არსის, ვადების, აგრეთვე განხილულ იქნა საკითხი სამუშაოთა მიმდინარეობისაგან მოსახლეობისთვის დროებითი უხერხულობის გაჩენის შესაძლებლობის და სამუშაოების მსვლელობასთან დაკავშირებული არასასურველი მოვლენების შესამცირებლად დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ. გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის განხილვისას დამსწრე საზოგადოებას შესაძლებლობა ჰქონდა დაესვა კითხვები და გამოეთქვა კრიტიკული მოსაზრებები გეგმის საბოლოო სახით ჩამოყალიბების დროს გათვალისწინების მიზნით.

შეხვედრა გახსნა გია სოფაძემ და დამსწრეთ მოახსენა მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სახელმწიფოს მიერ შერჩეული გზების რეაბილიტაციის შესახებ, რომლებიც დაფინანსდება მსოფლიო ბანკის მიერ. განხილული იქნა ასევე თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაციას საქართველოს ეკონომიკის განვითარებისათვის. ასევე, დამსწრეები გაეცნენ შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტის ფარგლებში მომზადებულ ბუნებრივ და სოციალურ გარემოს მართვის გეგმები მომზადებული თითოეული გზის მონაკვეთისთვის.

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის პრეზენტაცია გააკეთა გია სოფაძემ. განხილულ იქნა პროექტთან დაკავშირებული სამუშაოები, მათი შესაძლო ზემოქმედება გარემოზე და ადამიანების ჯანმრთელობაზე. განხილული იქნა შემარბილებელი ღონისძიებები,

რომელიც საშუალებას იძლევა მისაღებ მინიმუმადე იქნას დაყვანილი გარემოზე ყოველგვარი მავნე ზემოქმედება გზის მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზაში.

№	კითხვა	პასუხი
1.	როდის დაიწყება გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები?	სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაიწყება მას შემდეგ რაც ტენდერი გამოცხადდება და შესაბამისად გამარჯვებულზე გამოვლინდება
2.	რა მოხდება თუ კი გზის რეაბილიტაციის დროს წარმოიშვა მტვერი?	სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელების დროს მშენებელი კომპანია ვალდებულია მორწყას ტერიტორია მტვერის აღმოფხვრის მიზნით
3.	დაცული იქნება თუ არა უსაფრთხოების ნორმები?	იქიდან გამომდინარე რომ პროექტი ფინანსდება მსოფლიო ბანკის მიერ, მშენებელი კომპანია ვალდებულია დაიცვას მისი (მსოფლიო ბანკის) უსაფრთხოების პოლიტიკა და ასევე საქართველოს კანონმდებლობა

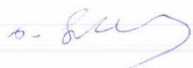

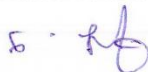
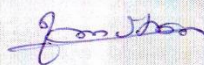
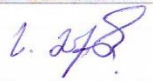
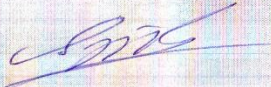
საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენელი:

გია სოფაძე

საჯარო განხილვა

26.08.2020

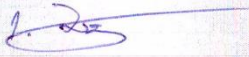

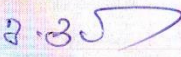

ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი

№	სახელი და გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, მისამართი)	ხელმოწერა
1	კობიძე ვანია	T: 598 281210 ამბროლაური	
2.	ნანი ზეჩუაძე	მ: 591-17-40-51 ამბროლაური	
3	ლევანთაძე ნატალია	მ. 555-19-69-83 ამბროლაური	
4	ნანი ზეჩუაძე	591 257512 ამბროლაური	
5	ვასილიძე ვანია	595210997 ამბროლაური მუნიციპალიტეტის მერიის	
6.	პეტრიაშვილი	557 96 2726. ამბროლაური მუნიციპალიტეტის მერიის	
7	გიორგი ჯორჯიანი	599 10 32 99 ამბროლაური მუნიციპალიტეტის მერიის	

საჯარო განხილვა

26.08.2020

ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი

№	სახელი და გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, მისამართი)	ხელმოწერა
8.	მესხიან ზურაბი	595-50-88-52	
9.	ძეგა ხუციშვილი	555-67-80-10	
10.	სოფია პეტიაძე	599 79 29 78	
11.	მთა მუხომე	599 79 29 28	
12.	მეხი ვახუშვილი	551 20 78 02	
13.	იენა პეტიაძე	595-27-07-43	იენა
14.	ნინო ხუციშვილი	599-02-06-36	

საჯარო განხილვა

26.08.2020

ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი

№	სახელი და გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, მისამართი)	ხელმოწერა
	გიორგი დინაძე	5 99 703 104	
	ქახიანი ნეფთაძე	551-208-208	
	ლევან ლავროვიძე	591 16 23 07	